

EESTI KEELE KUI TEISE KEELE KIRJUTAMISOSA ÜLESANNETE HINDAMISJUHEND

2016

Ülesande täitmine ja teksti sisu	Punktid	Keelekasutus
Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult. Sisu ammendav, tekst õige pikkusega (esimene ülesanne u 120 sõna, teine u 160 sõna), loogiline ja ladus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	5	•Kontekstile ja stiilnormile vastav keelekasutus. •Lausestus loogiline ja mitmekesine. Kasutatakse sisu täpselt edastamiseks vajalikke keelestruktuure. •Sõnavara osutab võimet praktiliselt igasuguste ülesannetega toime tulla, on asjakohase ulatusega, sõnakasutus täpne. Üksikuid lünki sõnavaras osatakse enamasti kompenseerida sünonüümsete keelenditega. •Võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu ning stiilikonarusi, mis ei häiri tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse üsna hästi hakkama. Sisu asjakohane, tekst õige pikkusega (120/160 sõna), loogiline ja küllaltki sidus. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele.	4	•Hea keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. •Lausestus loogiline ja mitmekesine. •Sõnavara ülesande täitmiseks piisav, aga väljendus lakooniline. •Esineb üksikuid kontekstilisi tähendusvääratusi ning kirja- ning keelevigu, mis ei sega tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse rahuldavalt hakkama. Sisu pealiskaudne, tekst enam-vähem õige pikkusega (120/160 sõna) ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Kirjutis – eeskätt esimene ülesanne – vastab üldtunnustatud vorminõuetele osaliselt.	3	•Rahuldav keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. •Üksikutes kohtades võib esineda ebaloogilist lausestust või pisut lihtsakoelist sidumist. •Sõnavara üsna piiratud, mistõttu väljendus lakooniline. Üksikutes kohtades esineb ebatäpset sõna- ja vormikasutust. •Esineb kirja- ja keelevigu, kuid teksti mõte on siiski enamasti arusaadav.
Ülesandest saadakse üldjoontes aru, kuid selle täitmises on puudujääke. Kirjutis võib olla õige pikkusega (120/160 sõna) või mõnevõrra – nt kolmandiku – lühem, sisu aga pealiskaudne ja tekst halvasti struktureeritud, mistõttu teksti mõttest arusaamine nõuab lugejapoolset pingutust. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	2	•Ebarahuldav keelekasutus. Eksimused registri valikul. •Võib esineda ebaloogilist lausestust, mistõttu teksti mõttest arusaamine häiritud. Sidumine on ebaloomulik, esineb sidumata üleminekuid ja madalamatele tasemetele omast hakitust vm süntaktilisi lihtsustusi. •Sõnavara piiratud, esineb sõnakasutusvigu. •Palju eri tüüpi keele- ja/või kirjavigu, mistõttu teksti mõistmine häiritud.
Ülesandest saadakse aru raskustega ning see jääb suures osas täitmata. Kirjutis õige pikkusega, kuid tekst katkendlik ja kohati seosetu, või kirjutis nõutust oluliselt (poole võrra) lühem. Kirjutis ei vasta üldtunnustatud vorminõuetele.	1	•Väga halb keelekasutus. •Lihtsakoeline madalamatele tasemetele omane lausestus või lõikude sidumatus. •Sõnavara ülesande täitmiseks ebapiisav. •Keele- ja/või kirjavead takistavad tekstist arusaamist.
Ülesandest ei saada aru ja/või seda ei suudeta täita. Kirjutatu ei täida ülesannet. Kirjutis liiga lühike (alla poole nõutust) või vastus hindamiseks ebaadekvaatne (kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist).	0	•Tekst nii ebaloomulik ja vigane, et sellest pole võimalik aru saada. •Sõnavara ja grammatika ei vasta ka kõige madalamale tasemele.

EESTI KEELE KUI TEISE KEELE RIIGIEKSAMI RÄÄKIMISOSA HINDAMISJUHEND

2016

Hinne/punktid	Hinde selgitusi
9-10 Ülesannetest saadakse aru, need täidetakse täpselt ja laitmatult	- Kõne on sujuv ja hästi mõistetav, kui ka mõnda sõna tuleb otsida, küsida või puudujääki muul viisil kompenseerida. Esinevad suulisele kõnele omased talvised takerdused. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Teksti sidumine on ladus, kõnevoorude sidumine ei pruugi veel olla täiesti loomulik. - Sõnavara ülesannete täitmiseks piisav, väga hea parafraseerimisoskus. - Grammatika piisavalt korrektne, et teemat laitmatult käsitleda. Öeldu hõlpsasti mõistetav.
7-8 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse üsna hästi hakkama	- Kõne on suhteliselt vaba ja arusaadav. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma teksti sidumine on hea, kõnevoorude sidumine pisut hak- kiv. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel üksikuid lünki, sel juhul väljendutakse kaudsel viisil. - Grammatika tundmine hea, kuigi võib esineda ebakorrektsusi. Öeldu mõis- tetav.
5-6 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse hakkama	- Kõne on arusaadav, aeglane, kuid ilma pikemate ebaloomulike pausideta. Suudab end mõistma panna ning ületab enamiku suhtlemisel ette tulevatest raskustest. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma tekst on arusaamiseks piisavalt seotud, kõnevoorude sidumine võib olla konarlik. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel lünki, kuid sellest hoolimata suude- takse mõtet üldjoontes moonutusteta edasi anda. Kuulaja taipab öeldu mõ- tet ilma suurema pingutuseta. - Esineb grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav.
3-4 Ülesannetest saadakse	- Kõne on aeglane, esineb pikki ebaloomulikke pause. Tihti tuleb toeks võtta mitteverbaalseid vahendeid. Hääldus erineb selgelt eesti keele normist. In- teraktiivsed oskused viletsad. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmist takistavaid lünki, sõnavara puudujää- kide kompenseerimine hakkab häirima. Kuulaja saab siiski öeldust aru. - Laused on lihtsakoelised. Esineb häirivaid grammatikavigu, mis kohati takis- tavad öeldu mõistmist.

üldjoontes aru, nende täitmises on puudujääke	
2-1 Ülesannetest saadakse aru raskustega, need jäävad suures osas täitmata	• Kõne on hakitud või isegi katkendlik ja seda on raske jälgida, kaaskõneleja tekstile ei reageeri adekvaatselt. • Sõnavara äärmiselt piiratud, mistõttu ülesanded jäävad suures osas täitmata või neid ei täideta ka madalamate tasemete kohaselt. • Grammatika ebakorrektnes ja takistab öeldu mõistmist.
0 Ülesandeid ei suudeta täita isegi siis, kui nendest aru saadakse	• Hindamiseks ebaadekvaatne vastus (näiteks mitte-eestikeelne jutt, ülesannete täitmise jaoks liiga piiratud eesti keele oskus vms).

NB! Õpilasel on 2. ülesande II osas lubatud lisada ka omapoolseid argumente, kuid see pole kohustuslik.

Kirjaliku osa võti

Kuulamine

Esimene ülesanne

1	C
2	A
3	B
4	C
5	B

Teine ülesanne

6	B
7	A
8	B
9	B
10	A
11	A

Kolmas ülesanne

12	B
13	C
14	C
15	A
16	A
17	C
18	B

Neljas ülesanne

19	60 / kuuskümmend
20	piiride / riigipiiride / riikide piiride / piiripunktide
12	bensinijaamas
22	väikeses / pisikeses
23	juust
24	magama
25	medalid (medaleid)

Lugemine

Esimene ülesanne

26	A
27	C
28	A
29	B
30	A
31	B
32	C

Teine ülesanne

33	K
34	C
35	E
36	A
37	N
38	B
39	H
40	D
41	F
42	I

43	L
-----------	----------

Kolmas ülesanne

44	D
45	A
46	K
47	E
48	I
49	F
50	C

Struktuur

Esimene ülesanne

51	C
52	B
53	A
54	D
55	B
56	A
57	D
58	D
59	A
60	C
61	B
62	C

Teine ülesanne

63	paremat
64	lähevad / läksid
65	lõpetamist
66	majanduslikult
67	sellele
68	juurde
69	harjuda
70	naabriks
71	tähtsam
72	laenust / laenu
73	maksimaalselt
74	vanematega
75	poes